gemeente Noordwijk

ARCADIS

Vast te stellen:
Beleidsplan Klimaatadaptatie Gemeente Noordwijk 2025

Te hanteren normen en richtlijnen

Beeldvormende presentatie: 30 september 2025

gemeente Noordwijk

1. Het klimaat verandert…

- **Wateroverlast**: natte winters en piekbuien in zomers
- **Droogte**: zomers worden droger en meer vocht verdampt
- **Hitte**: gemiddelde temperatuur stijgt en hittegolven komen vaker voor én worden heter
- **Overstroming**: de zeespiegel stijgt steeds sneller

Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Mei 2024

Zeer warm, recordnat en aan de sombere kant

Wateroverlast

Op 20 en 21 mei zorgden buien die langdurig op één plaats bleven hangen voor veel regen. Op de grens van Groningen en Friesland viel plaatselijk 50-100 millimeter, in Buitenpost was het wit van de hagel. Ook in het westen viel plaatselijk meer dan 40 millimeter met wateroverlast tot gevolg, o.a. in Noordwijk. Op 21 mei viel in de Kop van Noord-Holland 50-80 millimeter, in Brabant was er plaatselijk wateroverlast.

Noordwijk aan Zee - 20 mei 2024

Een hevige bui van 70 mm water in 1 uur

- Lokaal aanzienlijke waterschade
- 60 meldingen bij de brandweer
- Maar schade beperkt in gehele gebied

west online tv radio

Nieuws Regio Sport Kijken Podcast Team West Cultuur Dossiers

Luisteren

Drollen drijven over straat na hoosbuien, nog meer regen op komst: 'Het stinkt nog steeds'

21 mei 2024, 16:53 • Aangepast 21 mei 2024, 21:33 • 2 minuten leestijd

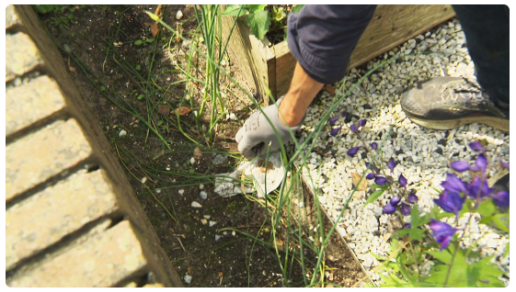

De babydoekjes met poep lagen dinsdagochtend nog in de tuin
© Omroep West

Gemeente Noordwijk, Noordwijk, Noordwijkerhout & De Zilk

1. Waarom klimaatadaptatie-beleid?

- **Doel:** Een klimaatbestendige en waterrobuuste gemeente in 2050 conform Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA)

- **Klimaatadaptatie:** Het aanpassen van de leefomgeving en ons gedrag om de effecten van klimaatverandering te beperken

- **Belang en urgentie van Klimaatadaptatie:** schade en kosten in de toekomst beperken en leefbaarheid behouden

''Preventie is daarbij heel belangrijk. Schade die niet ontstaat, hoeft immers niet hersteld te worden en dat scheelt veel leed, tijd en geld.''

1. Kwetsbaarheden en aandachtspunten in Gemeente Noordwijk

Wateroverlast (Bij extreme buien (T=100 jaar)

- Stedelijke en duingebieden het meest kwetsbaar
- Veel water op straat, tientallen wegen slecht of niet begaanbaar
- Openbare panden lopen risico op waterinstroom
- **Grondwateroverlast relatief klein risico**, maar soms overlast bij langdurig natte periodes

Hitte

- Grote delen van Noordwijk-Binnen, Noordwijkerhout en Noordwijk aan Zee >500 m van verkoelend groen
- Oosterduinse meer: risico op verminderde waterkwaliteit

Droogte:

- Tekort aan oppervlaktewater in droge jaren; onvoldoende zoetwaterbeschikbaarheid
- Toenemend risico op:
- Zoetwatertekort en verzilting (door grondwaterontrekking)
- Versnelde verzilting en gewasderving

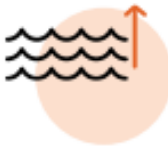

Overstroming:

- Door een lage waarschijnlijkheid en relatief kleine gevolgen is het overstromingsrisico in Noordwijk laag.

2. Van strategie naar beleidsplan met normen en richtlijnen

Van Strategie met uitvoeringsagenda naar beleidsplan met normen en richtlijnen.

1. **Visie**: *“In 2050 is Noordwijk klimaatbestendig en waterrobuust*.”

2. **Ambitie**

Een waterrobuuste leefomgeving, een hittebestendige woon- en werkomgeving, negatieve gevolgen van droogte worden tegengegaan en verminderen van gevolgen van overstroming.

3. **Strategie in 5 speerpunten**

- Versterken sponswerking gebouwde omgeving
- Verbeteren van Leefbaarheid bij hitte
- Nieuwbouw en herstructurering klimaatadaptief
- Vergroten van klimaatbewustzijn en handelingsperspectief bewoners, bedrijven, ondernemers en organisaties
- Klimaatsamenwerking in het landelijk gebied

2. Het beleidsplan biedt….

- Te hanteren normen en richtlijnen voor ontwikkelaars en voorbereidende partijen bij ruimtelijke ontwikkelingen
- Het klimaatadaptief inrichten verlangt een wijziging in het denken
- Kans om klimaatadaptatie mee te nemen in de ontwerpfase
- Duidelijkheid over aan te leveren documenten in de initiatief- en definitiefase en ontwerpfase

3. Welke normen en richtlijnen houden we aan in Noordwijk en waarom?

- Normen en richtlijnen gebaseerd op de Landelijke Maatlat
- Waarden liggen binnen de marges van het convenant Provincie Zuid-Holland
- Haalbaarheid?
  (bestaande ruimte, ruimtelijke keuzes, kosten diverse vakgebieden)
- Ruimte voor hogere ambities?

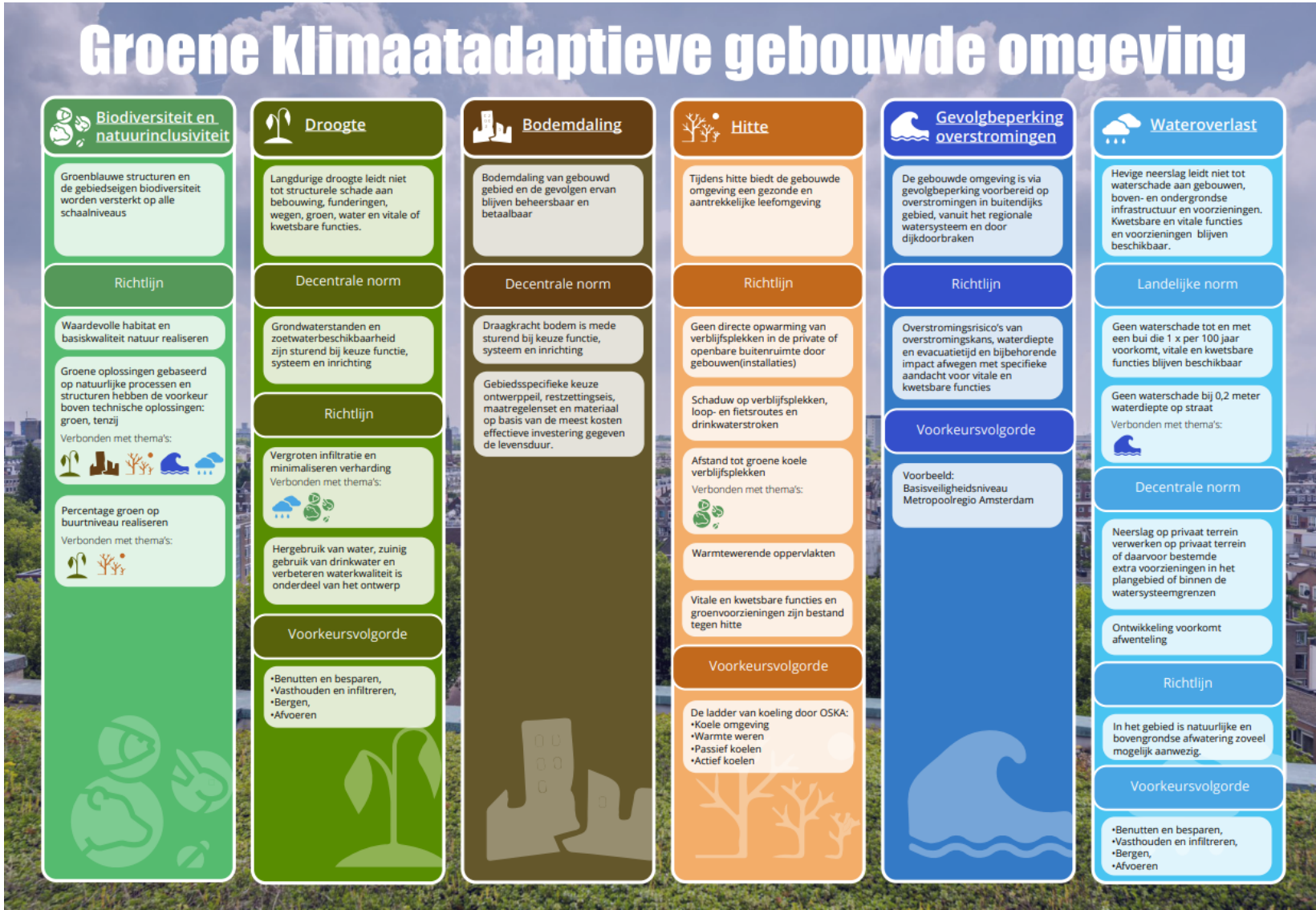

3. Thema wateroverlast, normen en richtlijnen

	Wateroverlast *De gemeente streeft naar een waterrobuust stedelijk en landelijk gebied, waarin hevige neerslag geen schade veroorzaakt en vitale functies beschikbaar blijven*	Waarden	Nieuwbouw-ontwikkeling	Herinrichtingen
1	**Voorkomen van schade door extreme neerslag** Waterschade aan gebouwen, boven- en ondergrondse infrastructuur en voorzieningen wordt voorkomen bij een klimaatbui in 2050 (1/100 jaar, 70 mm in 1 uur).	• Bij een bui van 70 mm in 1 uur	Norm	Norm
2	**Bescherming van vitale en kwetsbare functies** Tijdelijke waterberging op straat is acceptabel, maar bij een waterdiepte van 0,2 meter mag er geen waterschade ontstaan aan opstallen.	• Geen waterschade bij waterdiepte van 0,2m	Norm	Richtlijn
3	**Bescherming van vitale en kwetsbare functies** Vitale en kwetsbare functies, zoals zorginstellingen en nutsvoorzieningen, blijven beschikbaar en functioneren. Hiervoor geldt een bui van 90 mm in 1 uur met een herhalingstijd van 1/250 jaar. Dus maximaal 20 cm waterdiepte, zodat wegen nog begaanbaar zijn voor calamiteitenverkeer.	• Functies functioneren bij bui van 90mm in 1 uur	Norm	Richtlijn
4	**Ontwikkeling voorkomt afwenteling** Bij ontwikkelingen mag er geen extra afvoer plaatsvinden buiten het plangebied, en er mag geen waterschade aan omliggende gebouwen of voorzieningen plaatsvinden, vergeleken met de situatie voor een ontwikkeling. Neerslag wordt daarnaast zoveel mogelijk verwerkt daar waar het valt. Voor privaat terrein geldt dat 60 mm wordt verwerkt in het plangebied of in daarvoor bestemde extra voorzieningen.	• Geen extra afvoer buiten plangebied. • 60mm verwerking op eigen terrein	Norm	Norm

Onderbouwing thema wateroverlast:

- Voorkomen schade bij 70mm bui in 1 uur → Maatlat
- Bescherming kwetsbare functies bij 90mm bui in 1 uur → Maatlat
- Geen schade aan opstallen bij 20cm water op straat → Maatlat
- 60mm berging op eigen terrein → waterafvoer verordening

3. Thema Hitte, normen en richtlijnen

	Hitte *De gemeente zet in op een leefomgeving die bestand is tegen extreme hitte en die voor iedereen veilig, gezond en comfortabel blijft.*	Waarden	Nieuwbouw-ontwikkeling	Herinrichtingen
1	**Voorkomen van directe opwarming door gebouwen en installaties** Ontwikkelingen worden zodanig ontworpen dat gebouwen en installaties, zoals airco's en warmtepompen, zo min mogelijk bijdragen aan de opwarming van aangrenzende verblijfsplekken in de buitenruimte.	-	Norm	Norm
2	**Stimuleren van schaduwrijke openbare ruimte** De gemeente wil loop- en fietsroutes, verblijfsplekken en drinkwaterstroken aantrekkelijker maken door voldoende schaduw te creëren, waarbij een richtpercentage van 40% op belangrijke plekken wordt nagestreefd. Zowel schaduw van gebouwen als van bomen met gezonde groeiplaatsen spelen hierin een belangrijke rol.	• 40% schaduw op belangrijke plekken.	Norm	Richtlijn
3	**Toegang tot groene, koele verblijfsplekken** De gemeente wil ervoor zorgen dat inwoners altijd binnen 300 meter toegang hebben tot een groene en koele plek. Dit helpt om hittestress te verminderen en draagt bij aan meer biodiversiteit in de buurt. We streven naar een netwerk van groene plekken, bij voorkeur groter dan 200m², die voor verschillende activiteiten gebruikt kunnen worden, zoals ontspanning of recreatie.	• Maximaal 300m tot groene koele plek van 200m²	Norm	Richtlijn
4	**Hittebestendige vitale en kwetsbare functies** Vitale functies, zoals infrastructuur en nutsvoorzieningen, worden zoveel mogelijk voorbereid op extreme hitte.	-	Norm	Norm

Onderbouwing thema Hitte:

- % schaduw > haalbaarheid in relatie tot wijktypes
- Definitie koelteplekken
- Afstand tot koelteplekken

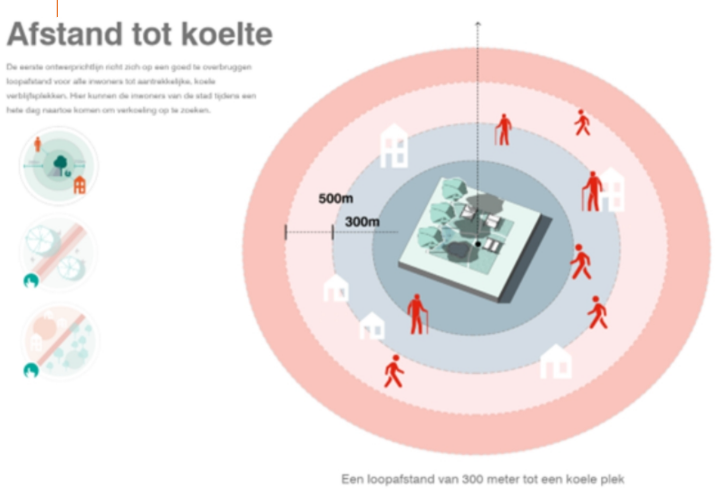

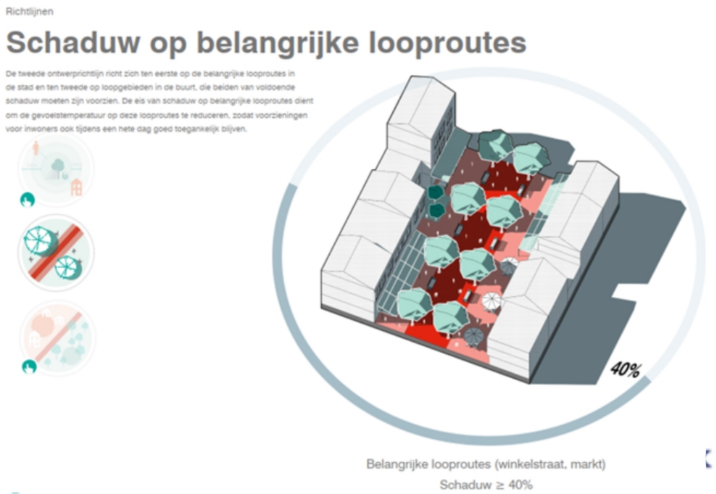

3. Thema Droogte, normen en richtlijnen

	Droogte *De gemeente streeft naar een omgeving die veerkrachtig is bij droogte*	Waarden	Nieuwbouw-ontwikkeling	Herinrichtingen
1	**Voorkomen van structurele schade door droogte** Droogte (van een potentieel maximaal neerslagtekort van 300mm (1/10 jaar)) leidt niet tot blijvende schade aan bebouwing, funderingen, wegen, groen, water, of vitale en kwetsbare functies.	• Geen blijvende schade bij 300mm neerslagtekort.	Norm	Norm
2	**Grondwaterstanden en zoetwaterbeschikbaarheid als sturende factoren** De keuze voor functies, systemen en inrichting wordt gebaseerd op beschikbare grondwaterstanden en zoetwaterreserves.	-	Norm	Richtlijn
3	**Vergroten van infiltratie** Ontwerpen en inrichtingen richten zich op het vergroten van waterinfiltratie in de bodem en het minimaliseren van verharde oppervlakken. In het plangebied wordt daarom waar mogelijk 50 tot 100% (450mm tot 900mm) geïnfiltreerd en 0 tot 50% in gebieden waar dat niet mogelijk is.	• 50 tot 100% infiltratie waar mogelijk. • 0 tot 50% waar niet mogelijk.	Norm	Richtlijn
4	**Stimuleren van efficiënt watergebruik en verbeteren van waterkwaliteit** Het hergebruiken van water, zuinig omgaan met drinkwater en het verbeteren van waterkwaliteit zijn integraal onderdeel van ontwerpen en plannen.	-	Nog niet van toepassing	Nog niet van toepassing

Onderbouwing thema droogte:

- Verwacht neerslag tekort in 2050 (1 keer in 10 jaar) is 300mm → ongeveer gelijk aan recordjaar 1976!
- **Gevolgen**: gewasderving, zoetwatertekort/verzilting, schade aan stedelijk groen en risico op verschilzetting
- Stimuleren van efficiënt watergebruik kan een toekomstige norm worden

gemeente Noordwijk

In samenwerking met

ARCADIS

4. Vragen?

